

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

De Divina Psalmodia, Ejusque Causis, Mysteriis, Et Disciplinis, deque variis Ritibus omnium Ecclesiarum in psallendis Divinis Officiis, Tractatus, Historicvs, Symbolicvs, Asceticvs. Sive Psallentis Ecclesiae Harmonia - Opus novum, & curiosum, ac multiplici eruditione illustratum ... Operum ...

Bona, Giovanni

Parisiis, 1678

§. 2. Hora tertia oramus ob adventum Spiritus sancti, Gratia sancti Spiritus quid operetur in anima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9929

S. II.

*Hora Tertia oramus ob adventum Spiritus sancti.
Gratia Spiritus sancti quid operetur in anima.*

I. **O**bservat (a) Isidorus Ecclesiasticorum rituum solertissimus indagator illud ad horæ Tertiæ illustrationem maximè facere, quod Spiritus sanctus ipsa hora tertia, hoc est suo loco, & numero, & tempore, cum sit tertia individua Trinitatis persona, ad terras descendit impleturus gratiam, quam Christus promisit Ecclesiæ. Hæc est potissima ratio, ad quam respicientes majores nostri horam tertiam divinis laudibus dedicarunt. (b) Basilius primi nominis auctor, hujus institutionis rationem his verbis exequitur. Tertia hora congregentur fratres ad orationem, ut admoniti doni Spiritus, quod circiter hanc ipsam horam Apostolis datum fuit, uno eodemque animo cuncti illum veneratione, ab eoque petant, ut & ipsi digni sint, qui sanctificationem suscipiant, simulque ut salutaris sibi doctrinæ, & recti itineris Dux esse, & auctor velit, illum imitantes, qui dixit, (c) *Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne projicias me à facie tua, & Spiritum sanctum tuum ne auferas à me; Redde mihi letitiam salutaris tui, & spiritu principali confirma me.* Et alio in loco, *Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam;* atque ita denudò ad intermissa opera redeatur. Ergò hæc hora omni devotione digna tota cordis jucunditate celebrari debet, qua signis visibilibus invisibilis spiritus manifestari dignatus est, veniens super discipulos in linguis igneis, ut verba ignea loquerentur, & legem igneam, legem charitatis igneis linguis prædicarent. (d) *Cæli distilla-*

a Isidor. de eccl. offic. lib. 1. cap. 19. b Basil. in regul. ful. disput. qu. 37. c Psalm. 50. 142. d Psalm. 67.

verunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Israël: & qui jam dederat filium in pretium redemptionis, dedit & Spiritum sanctum in privilegium adoptionis. O Deum, exclamat (e) Guericus mei ordinis Abbas sanctissimus, ô Deum, si fas est dici, prodigum sui præ desiderio hominis! An non prodigum, qui sicut proprio filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: sic nec Spiritui sancto pepercit, ut ita loquar, sed nova, & mira largitate super omnem carnem effudit illum? Qualem utique oportuit accepimus consolatorem ubique præsentem, protectorem omnipotentem, doctorem omnia scientem. Talem sanè exigebant miseriæ nostræ, vitia nostra, errores nostri: Talem, inquam, qui ubique esset, omnia posset, omnia sciret. Talem scilicet, qui posset tot dispersos colligere, tot oppressos protegere, tot exules revocare, tot incredulos docere, inter tot discrimina custodire

II. Quis tanta polleat eloquentiæ laude, ut cuncta possit recensere pericula, quibus obsidetur quodammodo & circumvallatur fidelis anima fugiens Ægyptum, ut in deserto religionis abominations Ægyptiorum offerat Deo? Persequitur eam Phraeo fugientem cum curribus, & equitibus suis: cogitant unanimiter adversus eam alienigenæ cum habitantibus Tyrum. Etenim Assur ille magnus exterminator Diabolus venit cum illis. Quid multa? Urget undique inimicus, suscitac bellum, dimicat fortiter, insidias instruit, machinas admovet, ingens excidium minitatur. Jam fluctuat miles hæsitabundus, jam improvise hostium impetu commovetur, & qui noctis excubias fideliter peregerat, qui matutinæ precis splendore perfusus, solisque nascentis calore succensus, in diei abscessu se gloriam Deo cantaturum per mundi abstinentiam promiserat, jam necessariis externorum operum occupationibus distractus, temerarius in prosperis, timidus

e Gueric, serm. 1. in die Pentec.

in adversis, interno spiritus fervore paululum tepescente clamat cum Propheta, (f) *Mei autem penè moti sunt pedes, penè effusi sunt gressus mei: & Quis consurget mihi adversus malignantes, aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?* In tanto igitur discrimine constitutus præclara orationis arma assumens per viam cæli proficiscitur, portas Domini intrat in confessione, atria ejus in hymnis, cumque ingenti fiducia ad thronum gloriæ accesserit, Nunc, inquit, in tanta necessitate tu sancte Spiritus periclitantium fortitudo, pereuntium salus, justorum custodia, pugnantium virtus, nunc promptus ingeri dignare nobis nostro refusus pectori. Adde ligna, novam struem beneficiorum, ut novo igne succensa charitas non solum ardens in se, sed & aliis lucens bonorum operum splendore proximos accendat. Sic veniente Spiritu sancto vires refumit conscientia, fugit timor, augetur spes, & inimici nostri pacatam videntes animam: (g) *Quæ est, inquiunt, tanta exultatio? Fugiamus Israël, venit Deus in castra, Deus pugnat pro eis contra nos.* Nimirum *refulsit sol in clypeos aureos, splenduit sancti Spiritus donum septiforme in potentiis animæ, (h) & resplenduerunt montes ab eis per boni operis exempla, & fortitudo gentium dissipata est.* Et (i) *Nisi quia Dominus adjuvit me, paulominus habitasset in inferno anima mea.*

III. Totum hoc negotium, ejusque seriem, & ordinem explicat elegantissimè mellifluus Scriptor, sanctique Spiritus dulcissimum organum (k) Bernardus: Veniens, inquit, Spiritus sanctus, & visitans miseram animam per septiformem gratiam suam, primum infundit ei timorem, timori subinfert pietatem, ut miseriam timoris suavitas consoletur pietatis: pietati scientiam, ne à timore tristitia abundantior absorbeat,

f Psalm. 72. 93. g 1. Reg. 4. h 1. Machab. 6. 93. i Psal. 93. k Bern. ser. 1. de pugna spirituali, si tamen ipse auctor illius est.

ne à pietate præsumptio vana præcipitet : scientiæ fortitudinem , scilicet contra tentationes : & ut proficiatur in bono scientiæ , & fortitudini suffragatur consilium ; consilio intellectum addit , ut jam in interiori cordis sui legat per se non solum quæ consulant homines , sed etiam quæ sit voluntas Dei bona , & beneplacens , & perfecta : intellectui sapientiam , ut quod hæcenus didicerat , jam ei transeat in affectum , ut per semetipsam ex gratia Dei sapiat , & sapidum ei fiat , & dulce quicquid hæcenus durum videbatur . & intolerabile . Hanc doctrinam de donis Spiritus sancti effudit in nos abundè sanctus Pater de plenitudine sua Verbum bonum eructans . Illud autem observandum est , non omnibus eundem spiritum infundi , divisiones enim gratiarum sunt , & spiritus ubi vult spirat . Et quidem incipientibus servire Deo dulcedo quædam interna concedi solet , quatenus possit eorum mens , ut Sanctus (*l*) Diadochus Photicensis Episcopus admonet , sanctorum laborum præmium quantum futurum sit apertè cognoscere . Nam tenui spiritus aura afflati , & quodam quasi coruscamine transeuntis scintillulæ tacti exultant , & fervent amore ; sed nondum plena charitas eis inest , nondum juxta fluentia , & plenitudines residere dicuntur , ait (*m*) Philo Carpathiorum Antistes , ut possint arcana scripturarum rimari , & ea Christiano populo ad salutem impertiri . Alii autem imperfectiores , & jam in Dei servitio proveci , spiritu replentur , cujus ubertate potati bulliunt , exundant , erumpunt , fructificant , signa innovant , immutant mirabilia , nec ullum vanitatis periculum illis subest , quos plenissima charitas omnimodis occupavit .

l Diadoch. de perfect. cap. 90. *m* Philo comment. in Cantic. cap. 5. v. 12